УЛААНБААТАР ХОТЫН ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛГИЙН БОЛОН АРИЛЖААНЫ ТЕЛЕВИЗҮҮДЭЭР 2021, 2022 ОНД НЭВТРҮҮЛСЭН ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ АНАЛИТИК ТАЙЛАН

Телевизээр нэвтрүүлэх зар сурталчилгааны зохицуулалтын журмын хэрэгжилтийн байдал, үр нөлөө

Оршил

Энэхүү тайланд Улаанбаатар хотод тусгай зөвшөөрөлтэй, үйл ажиллагаа явуулж байгаа өргөн нэвтрүүлгийн 18 (Монгол улсад хамрах хүрээтэй), арилжааны 48 телевизийн (тусгай зөвшөөрөлтэй 55 телевизээс) 2021, 2022 онд нэвтрүүлсэн зар сурталчилгааны тайлан мэдээг нэгтгэн хүргэж байна.

Харилцаа холбооны зохицуулах хороо нь Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хуулийн 30.1.8-д заасан эрх, чиг үүргийн дагуу телевизүүдийн хөтөлбөрт байнгын хяналт, мониторинг хийж ажилладаг бөгөөд Телевизийн хөтөлбөрт тавигдах шаардлага, Телевизээр нэвтрүүлэх зар сурталчилгааны зохицуулалтын журмын хэрэгжилтийн байдлаар сар, улирал бүр тайлан мэдээ гаргаж, өөрийн цахим хуудсаар тогтмол мэдээлэн ажиллаж байна.

Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хууль, Телевизээр нэвтрүүлэх зар сурталчилгааны зохицуулалтын журмын хэрэгжилтийн байдалд хийсэн дэлгэрэнгүй тайлан, мониторингийн дүн мэдээлэлд шинжилгээ хийж, Улаанбаатар хотын телевизүүдээр нэвтрүүлсэн зар сурталчилгааны хэмжээ, хугацаа, судалгааны тайланг гаргалаа.

Энэхүү тайлангаар телевизээр нэвтрүүлсэн зар сурталчилгааг телевизийн тусгай зөвшөөрлийн ангилал бүрээр тухайлбал өргөн нэвтрүүлгийн болон арилжааны телевиз тус бүрээр гаргаж, 2021, 2022 онд цацсан нийт зар сурталчилгааны хэмжээ, нийт зар сурталчилгаанд эзэлсэн нийгмийн зар сурталчилгаа, оргил цагийн сурталчилгаа болон арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлгийн хувь хэмжээ, зар сурталчилгааны хэтрэлтийн дүн мэдээ зэрэг үзүүлэлтүүдээр анализ хийж гаргалаа.

Улаанбаатар хотын өргөн нэвтрүүлгийн 18 телевизээр 2021 онд 7605:29:51 цагийн арилжааны реклам, сурталчилгаа цацсан бол 2022 онд 7561:58:13 цаг болж 0.6%-иар буурсан боловч нийт телевизүүдийн арилжааны сурталчилгаанд эзлэх хувь хэмжээ 3%-иар өссөн, арилжааны 48 телевизээр 2021 онд 8955:53:54 цаг цацсан бол 2022 онд 7765:37:10 цаг болж 13.2 %-иар буурсан, нийт нийт телевизүүдийн арилжааны сурталчилгаанд эзлэх хувь хэмжээ мөн 3%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна. Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт 66 телевизээр 2022 онд нийт 15327:35:23 цагийн арилжааны зар сурталчилгаа цацсан бол үүний 49%-ийг өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүд, 51%-ийг арилжааны телевизүүд цацсан, нийлбэр дүнг 2021 онтой харьцуулахад 7.4%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Харин нийгмийн шинжтэй зар сурталчилгааг авч үзэхэд өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдээр 2021 онд 1319:01:26 цаг, 2022 онд 694:35:32 цаг цацаж телевизүүдээр цацсан нийт нийгмийн сурталчилгаанд эзлэх хувь 5%-иар буурсан бол арилжааны телевизүүдээр 2021 онд 2263:32:24 цаг, 2022 онд 1496:23:44 цаг цацаж буурсан үзүүлэлттэй байгаа ч нийт телевизүүдээр цацсан нийгмийн сурталчилгаанд эзлэх хувь 5 %-иар өссөн байна.

1. ***Телевизүүдээр (өргөн нэвтрүүлгийн болон арилжааны)нэвтрүүлсэн зар сурталчилгааны хэмжээ.***

Телевизүүдийн хөтөлбөрийн хяналт, мониторингийн дүнгээс нийт телевизүүдийн 2021, 2022 оны жилийн нийт эфирийн цагт нэвтрүүлсэн зар сурталчилгааны хувь хэмжээг телевизийн төрлөөр авч үзэхэд:

Төрөл	Нийт зар сурталчилгаа	2021			2022		
		Секунд	Цаг:мин:сек	Хувь	Секунд	Цаг:мин:сек	Хувь
ӨНТВ	Нийгмийн зар сурталчилгаа	4,748,486	1319:01:26	15%	2,500,532	694:35:32	8%
	Арилжааны зар сурталчилгаа	27,379,791	7605:29:51	85%	27,223,193	7561:58:13	92%
Арилжааны телевизүүд	Нийгмийн зар сурталчилгаа	8,148,744	2263:32:24	20%	5,387,024	1496:23:44	16%
	Арилжааны зар сурталчилгаа	32,241,234	8955:53:54	80%	27,956,230	7765:37:10	84%

Нийт телевизүүдээр цацсан зар сурталчилгаанд эзлэх нийгмийн болон арилжааны зар сурталчилгааны хувь хэмжээг телевизийн төрлөөр авч үзэхэд.

ӨНТВ	Нийгмийн зар сурталчилгаа	4,748,486	7%	2,500,532	4%
	Арилжааны зар сурталчилгаа	27,379,791	38%	27,223,193	43%
Арилжааны телевизүүд	Нийгмийн зар сурталчилгаа	8,148,744	11%	5,387,024	9%
	Арилжааны зар сурталчилгаа	32,241,234	44%	27,956,230	44%
Нийт телевизээр цацсан зар сурталчилгааны хэмжээ		72,518,255		63,066,979	

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн хувьд:

- 2021 онд өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдээр цацсан нийт зар сурталчилгаанд нийгмийн зар сурталчилгаа 15% эзлэж байсан байсан бол 2022 оны байдлаар 8%-д нэвтрүүлсэн байна.
- Харин 2021 онд нийт телевизүүдээр нэвтрүүлсэн зар сурталчилгаанд өргөн нэвтрүүлгийн 18 телевизээр цацсан нийгмийн зар сурталчилгаа 7 %, арилжааны 48 телевизээр цацсан нийгмийн зар сурталчилгаа 11 % эзлэж байсан бол энэ

хувь хэмжээ 2022 онд өргөн нэвтрүүлгийн телевизээр 4%, арилжааны телевизээр 9 % болж буурсан үзүүлэлттэй байна.

- Нийт телевизээр цацсан зар сурталчилгаанд эзлэх арилжааны зар сурталчилгааг (реклам, сурталчилгаа) авч үзэхэд өргөн нэвтрүүлгийн телевизээр 38%, арилжааны телевизүүдээр цацсан нь 44 %-ийг эзлэж байгаа бөгөөд 2022 онд өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдээр цацсан арилжааны зар сурталчилгааны хэмжээ 156,598 сек-р буурсан ч нийт зар сурталчилгаанд эзлэх хувь хэмжээг нь авч үзэхэд 5%-иар өссөн харагдаж байна.

Арилжааны телевизүүдийн зар сурталчилгаа нэвтрүүлсэн хувь хэмжээг авч үзэхэд:

Нийгмийн зар сурталчилгаа нь арилжааны телевизүүдийн цацсан нийт зар сурталчилгаанд 2021 онд 20%, 2022 онд – 16 % болж буурсан бол, нийт телевизүүдийн зар сурталчилгаанд эзлэх хувь хэмжээг авч үзэхэд 2021 онд 11 % эзлэж байсан бол 2022 онд 9% болж мөн буурсан үзүүлэлттэй байна.

Арилжааны зар сурталчилгааг нийт телевизүүдийн зар сурталчилгаанд эзлэх хувиар авч үзэхэд 2021, 2022 онд тогтвортой 44%-тай байна. Гэвч арилжааны зар сурталчилгаа цацсан цагийг авч үзэхэд 2022 онд буурсан үзүүлэлттэй байна.

-Нийгмийн зар сурталчилгаа

Төрөл	2021			2022		
	Секунд	Цаг:мин:сек	Хувь	Секунд	Цаг:мин:сек	Хувь
ӨНТВ-18	4,748,486	1319:01:26	37%	2,500,532	694:35:32	32%
Арилжааны телевизүүд-48	8,148,744	2263:32:24	63%	5,387,024	1496:23:44	68%
Нийт	12,897,230	3582:33:50	100%	7,887,556	2190:59:16	100%

Хүснэгт1:Нийгмийн зар сурталчилгаа цацагдсан хувь, ТВ төрлөөр

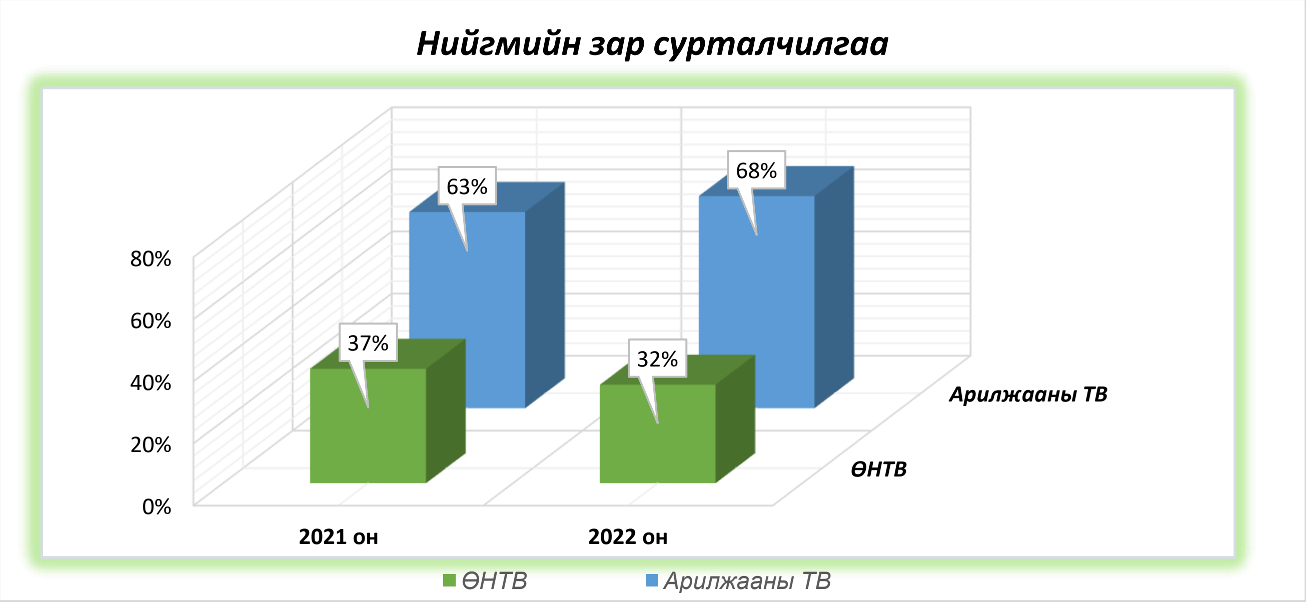

График 1:Нийгмийн зар сурталчилгаа цацагдсан хувь-ТВ төрлөөр

- Нийт телевизээр цацсан нийгмийн зар сурталчилгаанд өргөн нэвтрүүлгийн телевизээр цацсан нийгмийн зар сурталчилгаа 37% эзэлж байсан бол 2022 оны байдлаар 32% болж буурсан байна.
- Харин арилжааны телевизүүдийн хувьд нийгмийн зар сурталчилгаа 2021 онд нийт телевизүүдийн цацсан нийгмийн зар сурталчилгаанд 63% эзэлж байсан бол 2022 оны байдлаар 68%-д цацсан байна.

Арилжааны зар сурталчилгаа

Төрөл	2021			2022		
	Секунд	Цаг:мин:сек	Хувь	Секунд	Цаг:мин:сек	Хувь
ӨНТВ-18	27,379,791	7605:29:51	46%	27,223,193	7561:58:13	49%
Арилжааны телевизүүд-48	32,241,234	8955:53:54	54%	27,956,230	7765:37:10	51%
Нийт	59,621,025	16561:23:45	100%	55,179,423	15327:35:23	100%

Хүснэгт 2-Арилжааны зар сурталчилгаа цацагдсан хувь, ТВ төрлөөр

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн хувьд:

- Арилжааны зар сурталчилгаа нь 2022 онд 2021 оноос 44 цагаар буурсан үзүүлэлтэй боловч нийгмийн зар сурталчилгааны хэмжээ 5%-иар буурсан учир нийт зар сурталчилгааны цагт эзлэж байгаа арилжааны зар сурталчилгааны хувь хэмжээ өсөлттэй харагдаж байна.

Арилжааны телевизүүдийн хувьд:

- Арилжааны зар сурталчилгааны цагийг авч үзвэл 2022 онд 2021 оноос 1190 цагаар буюу -3% буурсан үзүүлэлтэй байгаа ч нийгмийн зар сурталчилгааны цаг багассан учраас нийт зар сурталчилгаанд эзлэх хувийг авч үзэхэд өссөн үзүүлэлттэй харагдаж байна:

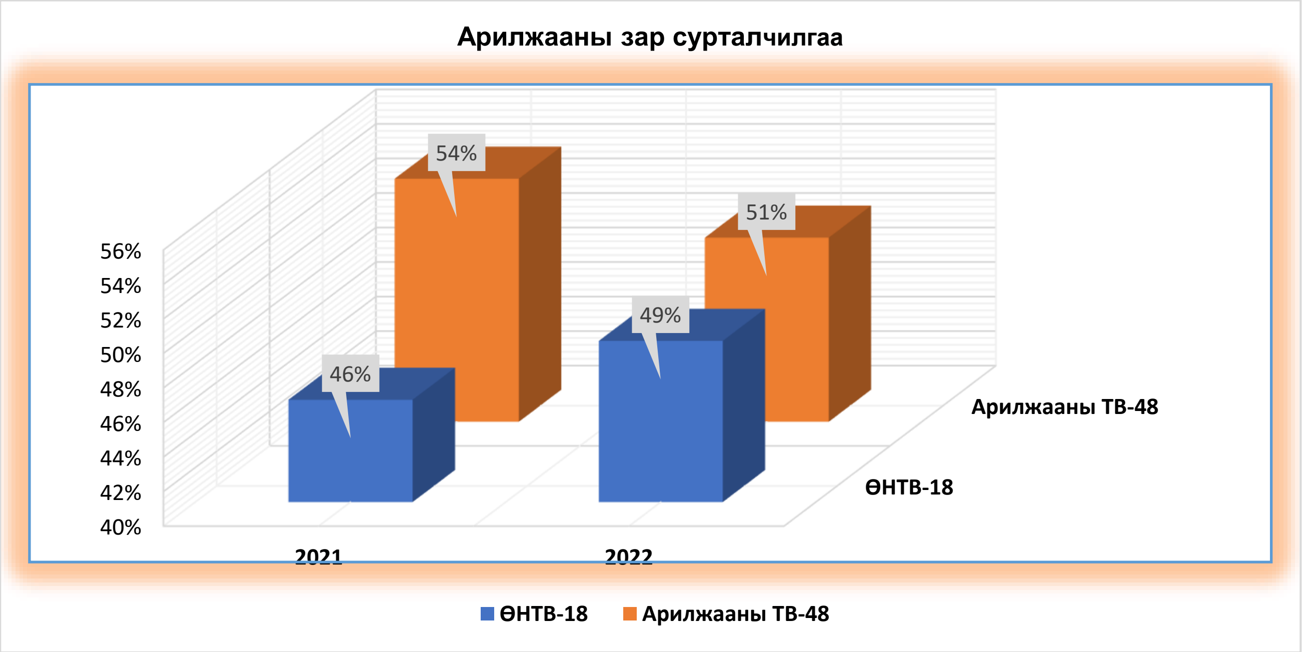

График 2:Арилжааны зар сурталчилгаа цацагдсан хувь-ТВ төрлөөр

- ***Өргөн нэвтрүүлгийн телевиз тус бүрээр***

ӨНТВ	***2021 он***		***2022 он***	
	Секунд/цагаар		***Секунд/цагаар***	
Сүлд	162825	45:13:45	278357	77:19:17
Тэнгэр	986914	274:08:34	346546	96:15:46
Стар ТВ	775597	215:26:37	821319	228:08:39
TM	1592160	442:16:00	938432	260:40:32
C1	1527111	424:11:51	953889	264:58:09
Монгол HD	992689	275:44:49	1068577	296:49:37
Central ТВ	995214	276:26:54	1216094	337:48:14
ТВ8	1637329	454:48:49	1314101	365:01:41
ЕТВ	2620057	727:47:37	1433070	398:04:30
SBN	1273284	353:41:24	1595120	443:05:20
Ийгл ньюс	1349005	374:43:25	1676358	465:39:18
UBS	1300001	361:06:41	1874140	520:35:40
ТВ9	1734595	481:49:55	1914618	531:50:18
ТВ5	1924758	534:39:18	1917840	532:44:00
25-р суваг	1533191	425:53:11	1948349	541:12:29
Боловсрол суваг	2143887	595:31:27	2417569	671:32:49
NTV	2511611	697:40:11	2694095	748:21:35
Малчин ТВ	2319563	644:19:23	2814619	781:50:19
Нийт цаг	27379791	**7605:29:51**	27223093	**7561:58:13**

Хүснэгт 3-Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн нэвтрүүлсэн арилжааны зар сурталчилгааны үзүүлэлт 2021,2022 цаг/секунд

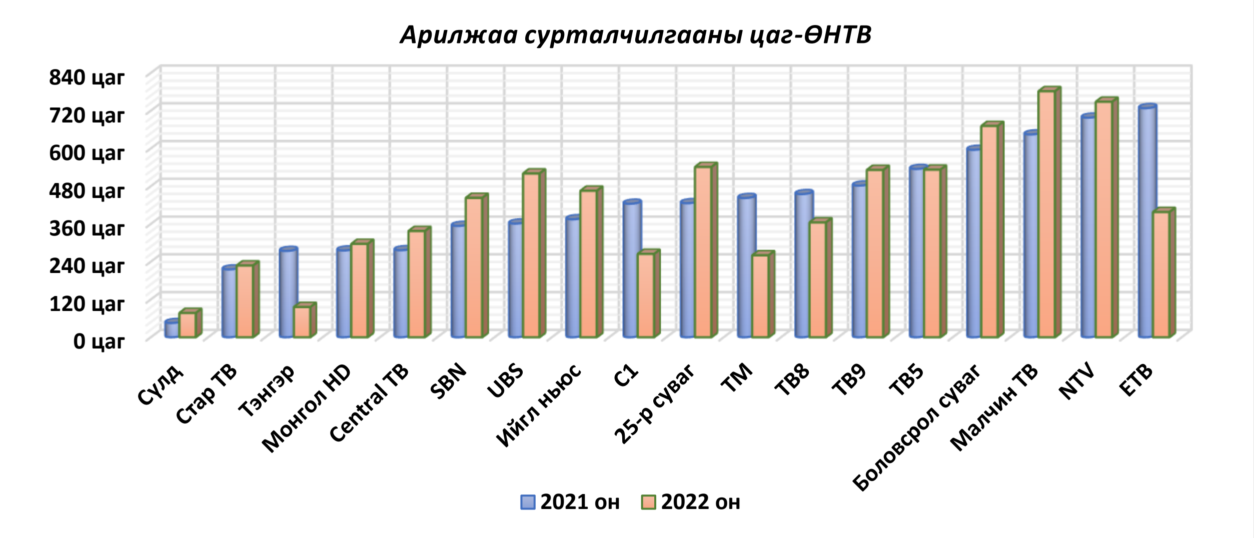

График 3:Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн арилжаа сурталчилгаа нэвтрүүлсэн цаг- телевиз тус бүрээр

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн арилжааны зар сурталчилгааны нэвтрүүлсэн 2021, 2022 оны 16744 цагийг харьцуулж харахад **Central, Монгол HD, SBN, Ийгл ньюс, UBS, ТВ9, 25-р суваг, Боловсрол, NTV, Малчин** телевизүүдийн зар сурталчилгааны цаг өссөн үзүүлэлттэй байна.

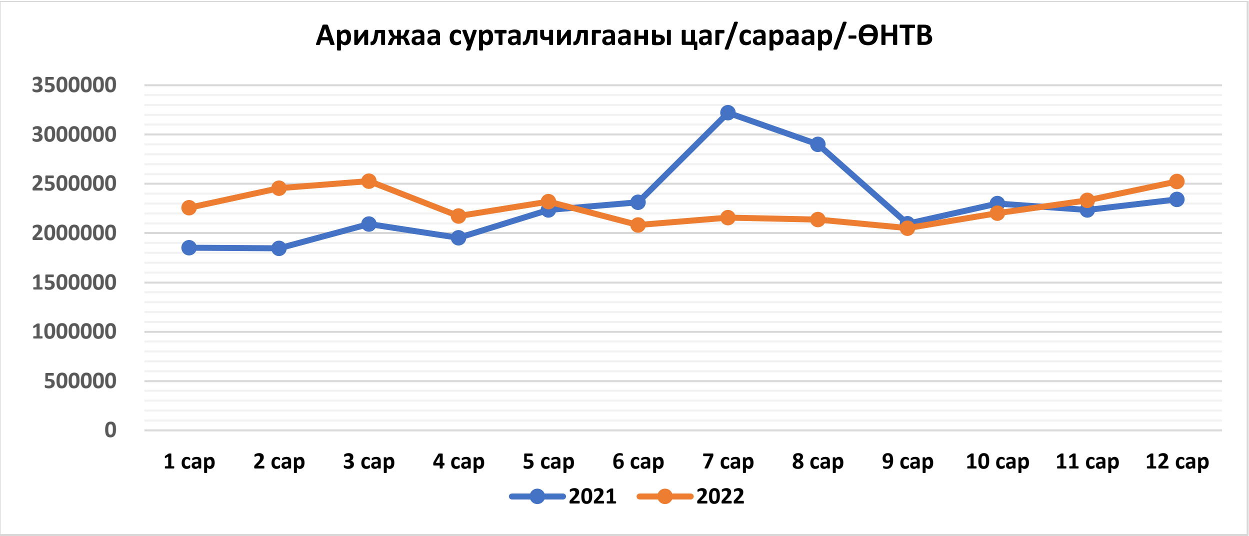

График 4:Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлсэн хэмжээ сараар /2021,2022/

Өргөн нэвтрүүлгийн 18 телевизийн нэвтрүүлсэн 2021, 2022 оны арилжаа сурталчилгааны цагийг 1-12 сараар нэгтгэн үзэхэд 2022 онд өмнөх оноос 1-5 болон 11-12 саруудад зар сурталчилгааны цаг өссөн үзүүлэлтэй байна.

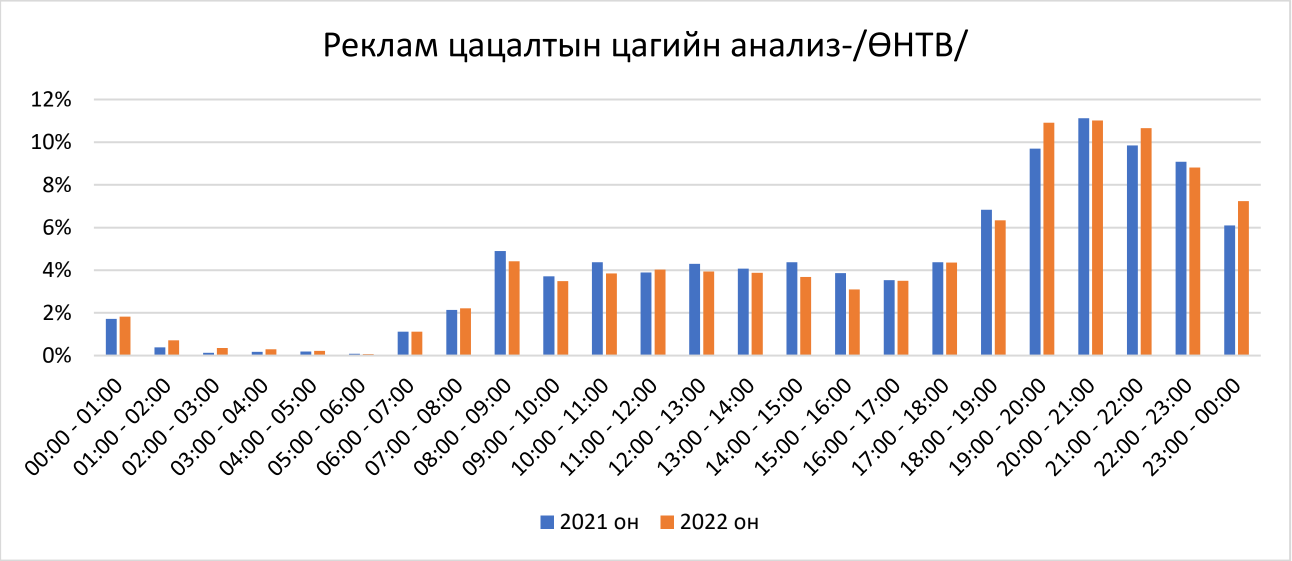

График 4:Цагийн анализ-Өргөн нэвтрүүлгийн телевиз

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн реклам цацалтыг цагаар анализ хийн авч үзэхэд 2022 онд оргил цаг буюу 19-20, 21-22, 23-00 цагуудад зар сурталчилгааны цаг өссөн үзүүлэлтэй харагдаж байна.

- ***Арилжааны телевизүүд***

Арилжааны ТВ	***2021 он***		***2022 он***	
Бидний цөөхөн Монголчууд	0	0:00:00	0	0:00:00
C Channel	1773	0:29:33	260	0:04:20
Mon Plus	0	0:00:00	768	0:12:48
Нийслэл	0	0:00:00	11531	3:12:11
Trade	0	0:00:00	17708	4:55:08
ТВ3	62671	17:24:31	28986	8:03:06
ТВ2	17364	4:49:24	29222	8:07:02
Лайк ТВ	55857	15:30:57	34064	9:27:44
National times news	214857	59:40:57	72594	20:09:54
Их Засаг	0	0:00:00	73937	20:32:17
Парламент	52368	14:32:48	81278	22:34:38
GTV	49660	13:47:40	88172	24:29:32
Скай ТВ	424481	117:54:41	91322	25:22:02
Соён гэгээрүүлэгч	191137	53:05:37	137975	38:19:35
ОНТВ	466406	129:33:26	155914	43:18:34
Volume Plus	12485	3:28:05	220575	61:16:15
Лайв ТВ	413418	114:50:18	326967	90:49:27
MNC	454277	126:11:17	403446	112:04:06
Royal	1915048	531:57:28	427711	118:48:31
ТВ6	510505	141:48:25	432488	120:08:08
Малчин Бирж ТВ	947338	263:08:58	486336	135:05:36
Channel 11	384075	106:41:15	538190	149:29:50
Авто ТВ	875034	243:03:54	558005	155:00:05
News Channel	887411	246:30:11	572821	159:07:01
Bloomberg MN	1122685	311:51:25	667160	185:19:20
Суваг 1	888019	246:40:19	677459	188:10:59
Глобаль ТВ	51859	14:24:19	750620	208:30:20
Мянгат Малчин ТВ	2763023	767:30:23	967205	268:40:05
Суваг 7	1190364	330:39:24	1064298	295:38:18
Талын Монгол	900365	250:06:05	1131524	314:18:44
Өлзий ТВ	2186199	607:16:39	1578008	438:20:08
ОТВ	1817910	504:58:30	1623331	450:55:31
Масс ТВ	2196277	610:04:37	1849360	513:42:40
Эко	1692057	470:00:57	1958732	544:05:32
нийт/цаг	22744923	***6318:02:03***	17057967	***4738:19:27***

Хүснэгт 4-Арилжааны телевизүүдийн нэвтрүүлсэн арилжааны зар сурталчилгааны үзүүлэлт 2021,2022 цаг/секунд

Арилжааны телевизүүдийн арилжааны зар сурталчилгааны нэвтрүүлсэн цагийг 2021, 2022 онтой харьцуулж харахад **Channel 11, Талын монгол, Эко, Volume plus, Глобал** телевизүүдийн зар сурталчилгааны цаг өссөн үзүүлэлттэй байна.

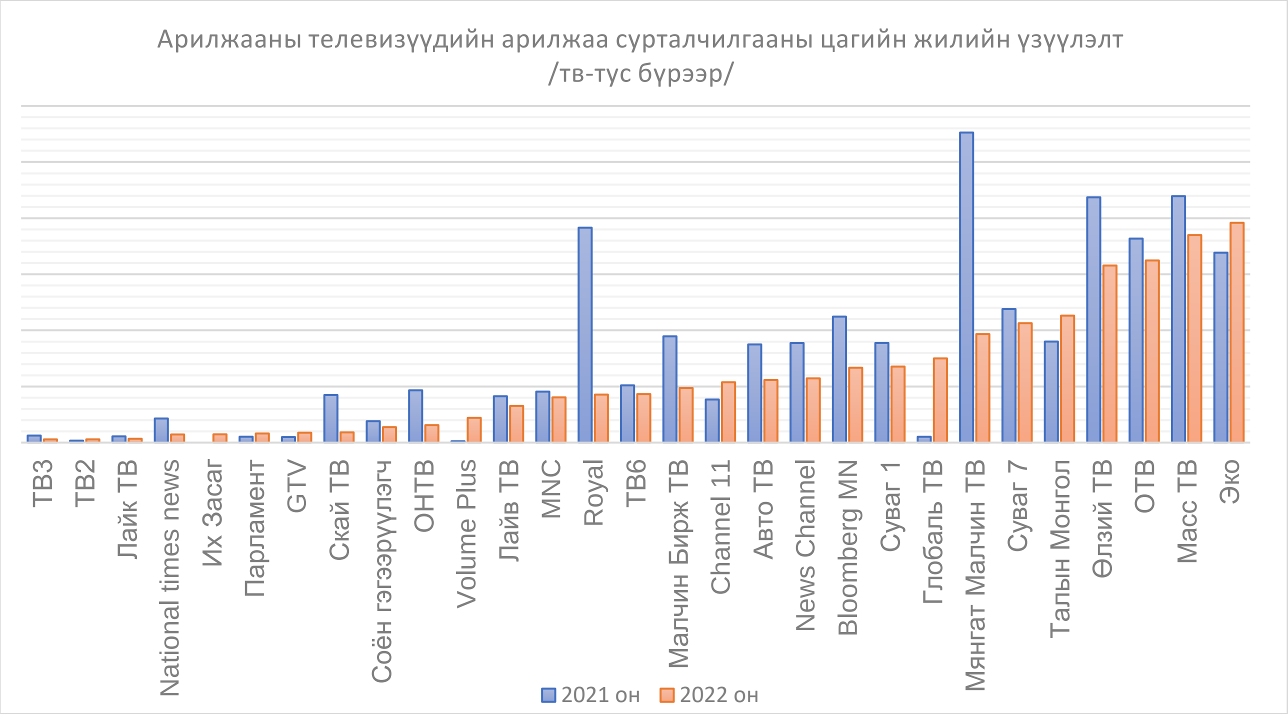

График 5:Арилжаа сурталчилгааны цаг-жилээр/2021,2022/

- ***Төрөлжсөн телевизүүд***

Төрөлжсөн	*2021 он*		*2022 он*	
Хөгжим	238	0:03:58	0	0:00:00
SPS NBA	0	0:00:00	69486	19:18:06
Скай TV	0	0:00:00	76179	21:09:39
SPS Classic	73862	20:31:02	115040	31:57:20
SPS Fight	168384	46:46:24	145986	40:33:06
Cinema	36667	10:11:07	151800	42:10:00
Movie Max	542780	150:46:20	210841	58:34:01
М кино	0	0:00:00	250662	69:37:42
SPS National	524843	145:47:23	339408	94:16:48
SPS World	28141	7:49:01	459089	127:31:29
SPS Prime	1228968	341:22:48	842777	234:06:17
Asia box	2004730	556:52:10	2568108	713:21:48
Movie Box	2453208	681:26:48	2773542	770:25:42
Dream TV	2434490	676:14:50	2980813	828:00:13
нийт цаг	9496311	**2637:51:51**	10983731	**3051:02:11**

Хүснэгт 5-Төрөлжсөн телевизүүдийн нэвтрүүлсэн арилжааны зар сурталчилгааны үзүүлэлт 2021,2022 цаг/секунд

Төрөлжсөн телевизүүдийн арилжааны зар сурталчилгааны нэвтрүүлсэн цагийг 2021, 2022 онтой харьцуулж харахад 2022 онд 414 цагаар өссөн байгаа нь **SPS Classic, Cinema, М кино, SPS World, Asianbox, Movie box, Dream TV** телевизүүдийн зар сурталчилгааны цаг өссөн үзүүлэлттэй байна.

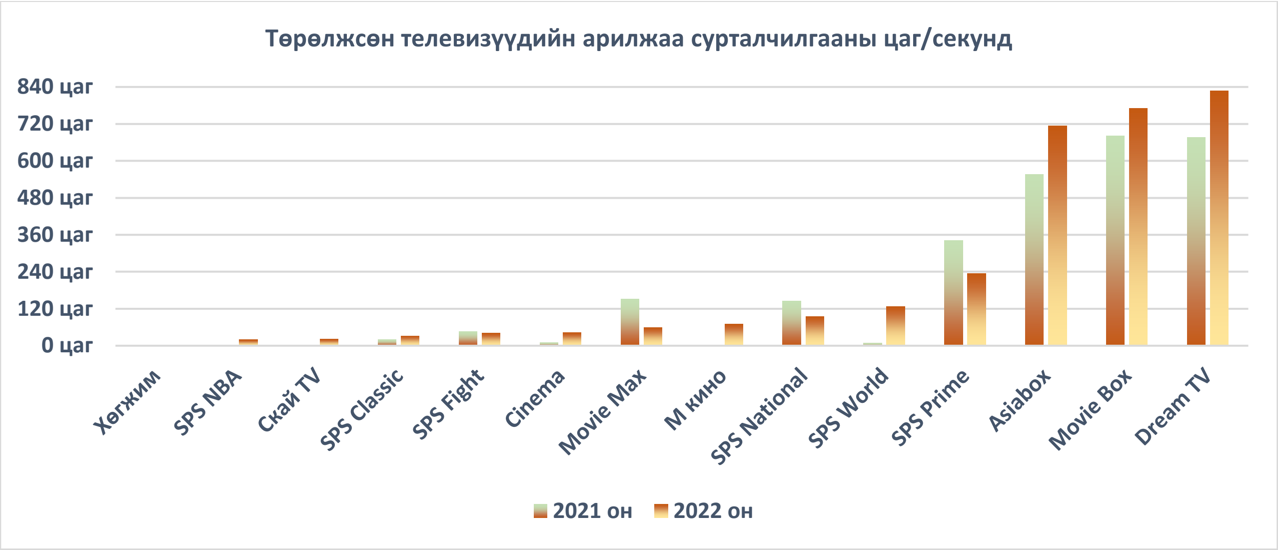

График 6:Төрөлжсөн телевизүүдийн арилжаа сурталчилгааны цаг-жилээр/2021,2022/

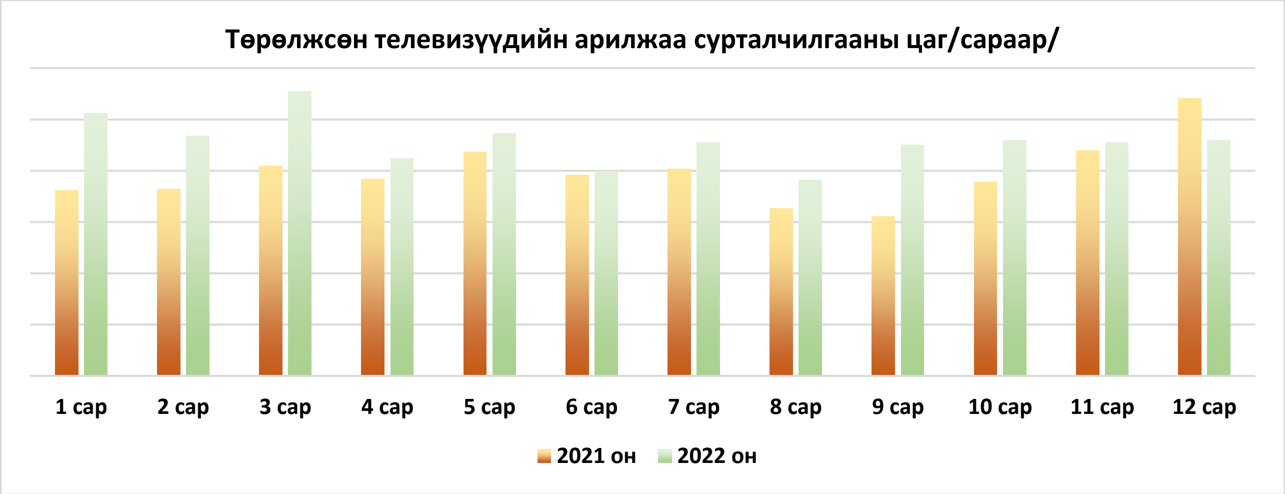

График 7:Төрөлжсөн телевизүүдийн арилжаа сурталчилгааны цаг-сараар/2021,2022/

Төрөлжсөн телевизүүдийн арилжаа сурталчилгааны цагийг сараар нэгтгэн үзэхэд 2022 онд 12 сараас бусад сарууд өмнөх оноосоо өссөн үзүүлэлттэй харагдаж байна.

Төрөлжсөн	1 сар	2 сар	3 сар	4 сар	5 сар	6 сар	7 сар	8 сар	9 сар	10 сар	11 сар	12 сар
2021 он	722436	728472	819277	768535	873848	784197	806624	652607	622342	756422	878957	1082594
2022 он	1023312	936239	1109830	848609	945423	796846	910967	764842	900031	919090	911108	917434

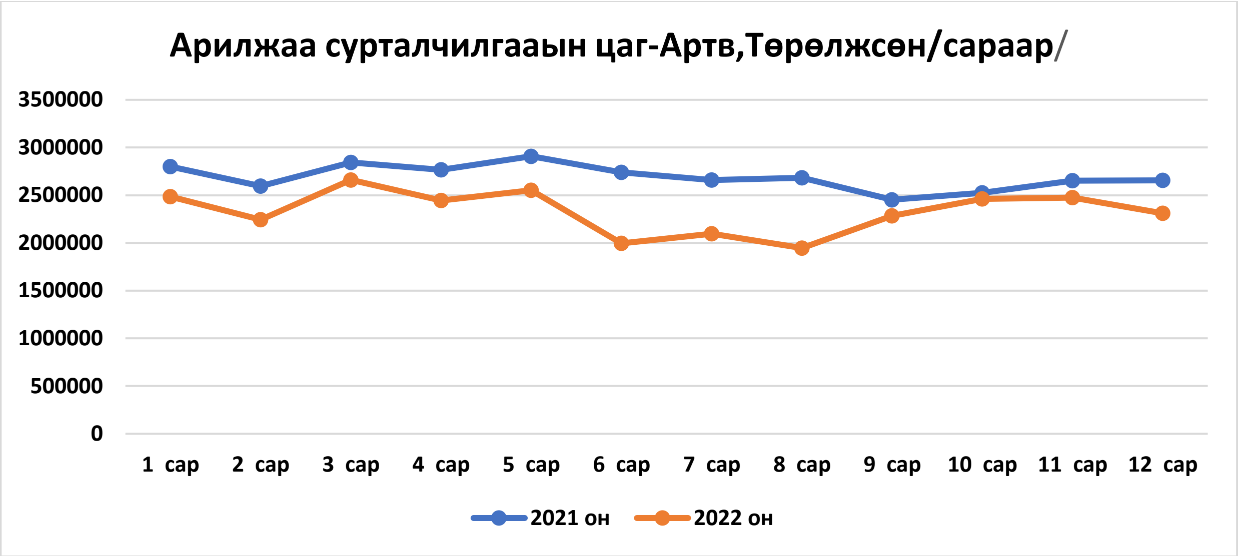

График 8: Арилжааны телевизүүдийн арилжаа сурталчилгааны цаг-сараар/2021,2022/

Арилжааны болон төрөлжсөн телевизүүдийн зар сурталчилгааг сараар нэгтгэн үзэхэд 2022 онд 2021 онтой харьцуулахад зар сурталчилгаа буурсан үзүүлэлттэй, ялангуяа 6,7,8-р саруудад өмнөх оноосоо зар сурталчилгааны нийлүүлэлт илүү багассан харагдаж байна.

2022 оны нэгдсэн мониторингийн дүнгээс харахад хамгийн их сурталчилгаа 3, 5, 11, 12 саруудад нийлүүлэгдсэн байхад 7, 8 саруудад сурталчилгаа хамгийн бага нийлүүлэгджээ.

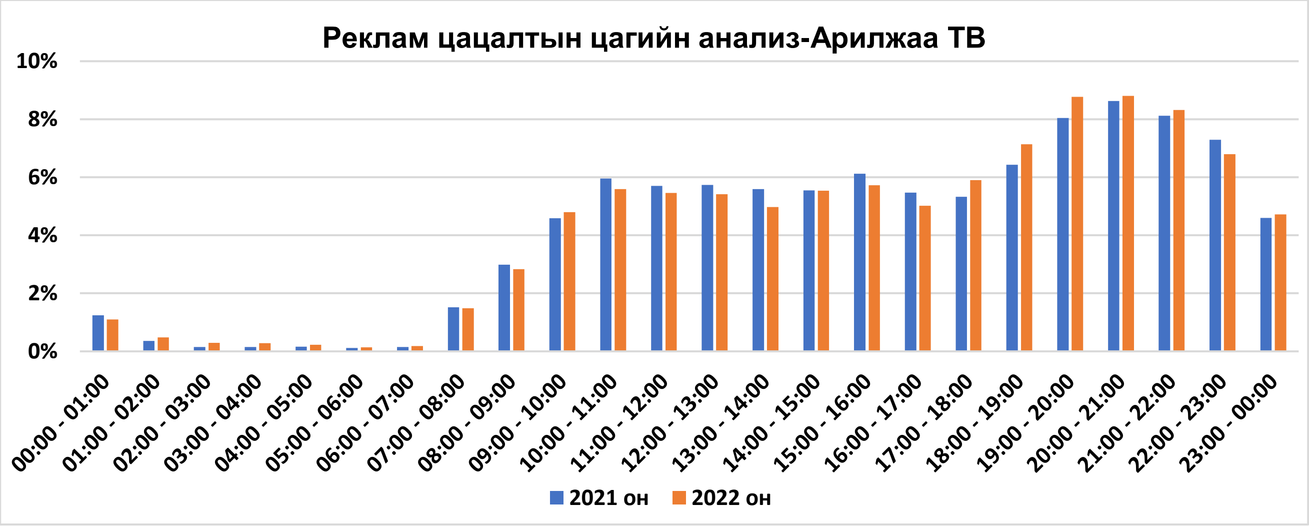

График 9:Арилжааны телевизүүдийн реклам цацалтын цагийн анализ

Арилжааны телевизүүдийн реклам цацалтыг цагаар анализ хийн авч үзэхэд 2022 онд оргил цаг буюу 17-22, 23-00 цагуудад зар сурталчилгааны цаг өссөн үзүүлэлтэй харагдаж байна.

2022 онд цацагдсан зар сурталчилгааны хэмжээг цагаар нь авч үзвэл оройн 19-23 цагт хамгийн их зар сурталчилгаа цацагджээ.

2.Нэг цагт дамжуулах зар сурталчилгааны 15 минутын хэтрэлт

Телевизээр нэвтрүүлэх зар сурталчилгааны зохицуулалтын журам:

4.13. Өргөн нэвтрүүлгийн болон арилжааны телевизээр нэвтрүүлж буй зар сурталчилгааны хугацааг тогтоох, үүнд: "1 цагт дамжуулах зар сурталчилгаа 15 минутаас хэтрэхгүй байх" заалтыг хангасан байдал.

Үзүүлэлт	2021			2022		
	Секундээр	Цаг:мин:сек	хувь	Секундээр	Цаг:мин:сек	хувь
Нийт сурталчилгааны хэмжээ	59,621,025	16561:23:45	98%	55,179,423	15327:37:03	98%
Хязгаараас хэтэрсэн дүн	1,207,171	335:19:31	2%	1,002,886	278:34:46	2%

Хүснэгт 6-Нийт телевизүүдийн зар сурталчилгааны хэмжээ-2021,2022 цаг/секунд

Өргөн нэвтрүүлгийн болон арилжааны телевизүүдийн зар сурталчилгааны хэмжээнээс харахад (нийгмийн зар сурталчилгаа ороогүй) 2021 онд 16561 цагийн зар сурталчилгаанаас 335 цагийн хэтрэлттэй байсан бол 2022 онд 15327 цагийн зар сурталчилгаанаас 278 цагийн хэтрэлттэй, хэтрэлтийн хувь хэмжээг 2021 онтой харьцуулахад 2% хэвээр байгаа хэдий ч 57 цагаар буурсан үзүүлэлтэй харагдаж байна.

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүд

ӨНТВ	***2021 он***		***2022 он***	
Стар ТВ	25730	7:08:50	0	0:00:00
Сүлд	494	0:08:14	57	0:00:57
ТВ8	25731	7:08:51	83	0:01:23
Монгол HD	185	0:03:05	552	0:09:12
VTV (Хуучин)	17309	4:48:29	690	0:11:30
ТМ	26621	7:23:41	1442	0:24:02
Ийгл ньюс	14484	4:01:24	2244	0:37:24
Central ТВ	2741	0:45:41	2848	0:47:28
SBN	45510	12:38:30	4367	1:12:47
ЕТВ	177377	49:16:17	6655	1:50:55
C1	11765	3:16:05	7027	1:57:07
25-р суваг	12817	3:33:37	28540	7:55:40
UBS	42930	11:55:30	33354	9:15:54
Боловсрол суваг	62692	17:24:52	40348	11:12:28
ТВ9	53486	14:51:26	51935	14:25:35
ТВ5	46995	13:03:15	80094	22:14:54
NTV	169168	46:59:28	119105	33:05:05
Малчин ТВ	23910	6:38:30	343082	95:18:02

нийт цаг	759945	211:05:45	722423	200:40:23

Хүснэгт 7-ӨНТВ-үүдийн зар сурталчилгааны хэтрэлт 2021,2022/цаг, секунд/

2021 онд өргөн нэвтрүүлгийн 18 телевизүүдийн зар сурталчилгааны хэтрэлтийг **ETV, NTV, Боловсрол** телевизүүдийн хэтрэлт өндөр байсан бол 2022 онд зөрчлөө бууруулсан үзүүлэлттэй байгаач зөрчлөө арилгаагүй байна. 2022 онд **Малчин,TV5, NTV** телевиз өндөр хэтрэлттэй байгаагаас өмнөс жилээсээ хэтрэлт нь өссөн байна. Мөн 25-р суваг телевизүүд хэтрэлтийн зөрчлөө арилгаагүй өссөн үзүүлэлттэй байна.

График 10: Нэг цагт дамжуулах 15 минутын хэтрэлт-ӨНТВ

ӨНТВ	1 сар	2 сар	3 сар	4 сар	5 сар	6 сар	7 сар	8 сар	9 сар	10 сар	11 сар	12 сар	нийт	
2021 он	25153	26277	30328	30464	49306	40343	197945	167525	37516	39974	47789	67325	759945	211:05:45
	3.31%	**3.45%**	**4.01%**	**4.00%**	**6.47%**	**5.29%**	**25.98%**	**22.00%**	**4.92%**	**5.25%**	**6.27%**	**9.06%**		

ӨНТВ	1 сар	2 сар	3 сар	4 сар	5 сар	6 сар	7 сар	8 сар	9 сар	10 сар	11 сар	12 сар	нийт	
2022 он	72622	85113	59544	24731	38641	56181	55978	65066	53055	58406	71056	82030	722423	200:40:23
	10.05%	**11.78%**	**8.24%**	**3.42%**	**5.35%**	**7.78%**	**7.75%**	**9.01%**	**7.34%**	**8.08%**	**9.84%**	**11.35%**		
													-4.94%	

Хүснэгт 8-ӨНТВ-үүдийн 2021,2022 онд сар бүр хэтрүүлсэн зар сурталчилгааны хэтрэлтийн хэмжээ/секунд/

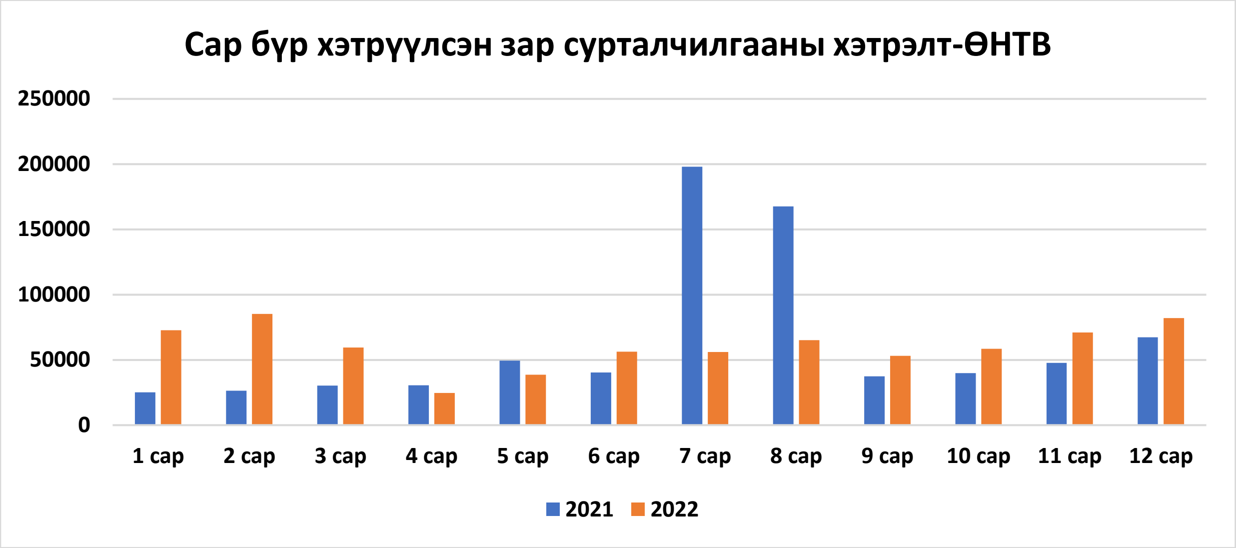

График 11:Нэг цагт дамжуулах 15 минутын хэтрэлт -ӨНТВ /сараар/

2021 онд өргөн нэвтрүүлгийн 18 телевизийн зар сурталчилгааны 15 минутын хэтрэлтийг 12 сарын нийлбэр дүнгээр авч үзэхэд нийт 211 цаг байсан бол 2022 онд 200 цаг болж -5% буурсан үзүүлэлттэй байна. Сараар авч үзэхэд 2021 онд 7-8 сарууд 26% хүртэлх зар сурталчилгааны хэтрэлттэй байсан бол 2022 онд хамгийн өндөр хэтрэлт нь 11% болж бууруулсан үзүүлэлттэй байна. 7-8-р сард өмнөх онтой харьцуулахад 25%-иас 8% болж буурч -17%-иар зар сурталчилгааны хэтрэлт буурсан харагдаж байна.

- ***Арилжааны телевизүүд***

Арилжааны телевизүүд	***2021 он***		***2022 он***	
News Channel	7710	2:08:30	782	0:13:02
Глобаль ТВ	0	0:00:00	1574	0:26:14
ОТВ	12184	3:23:04	3685	1:01:25
Эко	18583	5:09:43	5910	1:38:30
Талын Монгол	824	0:13:44	18657	5:10:57
Мянгат Малчин ТВ	276024	76:40:24	26507	7:21:47
Малчин Бирж ТВ/Их засаг/	17729	4:55:29	34383	9:33:03
Өлзий ТВ	45585	12:39:45	53608	14:53:28
Масс ТВ	22014	6:06:54	56590	15:43:10
нийт цаг	403878	**112:11:18**	203243	**56:27:23**

Хүснэгт 9-Арилжааны телевизүүдийн 2021,2022 оны зар сурталчилгааны хэтрэлт/цагсекунд/

2021 онд арилжааны 32 телевизүүдийн 15 минутын хэтрэлтийн хувьд 12 сарын нийт дүнгээр **Өлзий, Малчин Бирж ТВ/-Их засаг/, Масс ТВ** телевизүүдийн хэтрэлт өндөр байсан бол **Мянгат малчин** телевиз зөрчлөө бууруулж ажилласан ч хэтрэлт байсаар байна. 2022 оны хэтрэлт нь **Их засаг, Өлзий, Масс, Талын монгол** телевизүүдийн зөрчил хэвэндээ өссөн үзүүлэлтэй байсан байна.

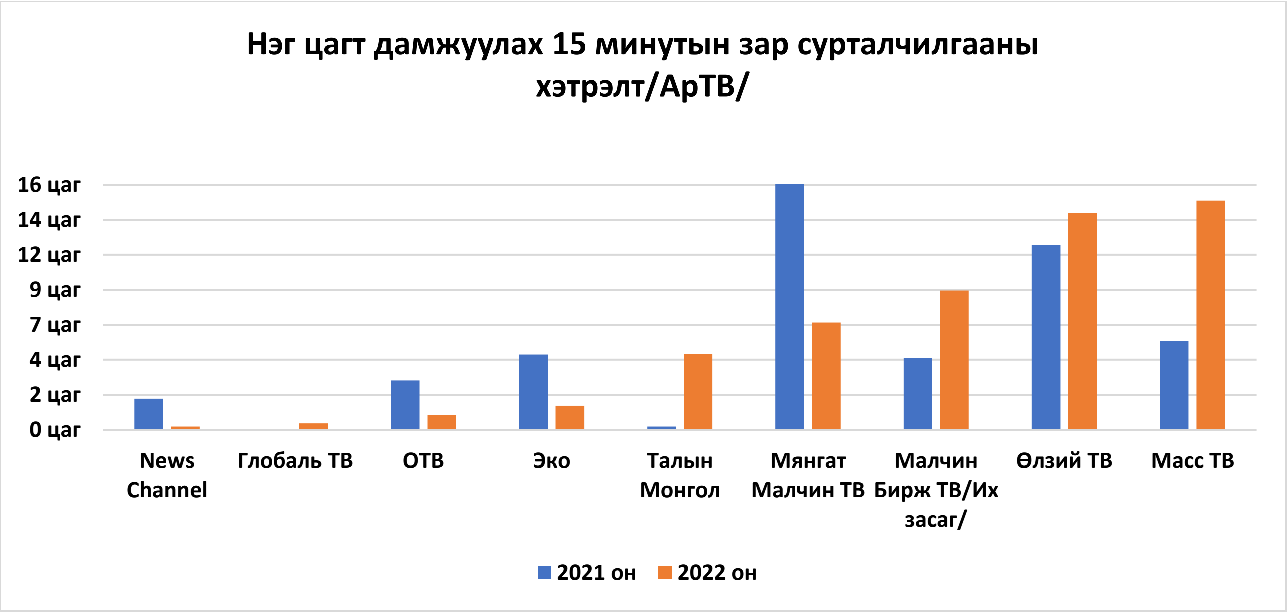

График 12:Арилжааны телевизүүдийн нэг цагт дамжуулах 15 минутын хэтрэлт

Артв	1 сар	2 сар	3 сар	4 сар	5 сар	6 сар	7 сар	8 сар	9 сар	10 сар	11 сар	12 сар	нийт	
2021 - /31ТВ/	33255	21418	21365	27796	47996	55315	40281	43848	44998	37372	26022	4212	403878	112:11:18
	8.23 %	5.30 %	5.29 %	6.88 %	11.88 %	13.70 %	9.97 %	10.86 %	11.14 %	9.25 %	6.44 %	1.04 %		

Артв	1 сар	2 сар	3 сар	4 сар	5 сар	6 сар	7 сар	8 сар	9 сар	10 сар	11 сар	12 сар	нийт	
2022 - /32ТВ/	12665	29718	39157	31297	35970	7455	16980	991	13592	7292	3983	4143	203243	56:27:23
	6.23 %	14.62 %	19.27 %	15.40 %	17.70 %	3.67 %	8.35 %	0.49 %	6.69 %	3.59 %	1.96 %	2.04 %	-49.68%	

Хүснэгт 10-Арилжааны телевизүүдийн 2021,2022 онд сар бүр хэтрүүлсэн зар сурталчилгааны хэтрэлт /секунд/

2021 онд арилжааны телевизүүдийн зар сурталчилгааны 15 минутын хэтрэлтийг 12 сарын нийт дүнгээр авч үзэхэд 112 цаг байсан бол 2022 онд 56 цаг болж -49% буурсан үзүүлэлттэй байна. Сараар авч үзэхэд 2021 онд 1,5,6 саруудад 14% хүртэлх зар сурталчилгааны хэтрэлттэй байсан бол 2022 онд хамгийн өндөр хэтрэлттэй сар нь 2-4 саруудад 19% байгаа нь 2021 онтой харьцуулахад тухайн саруудад зар сурталчилгааны хэтрэлт өссөн үзүүлэлт харагдаж байна.

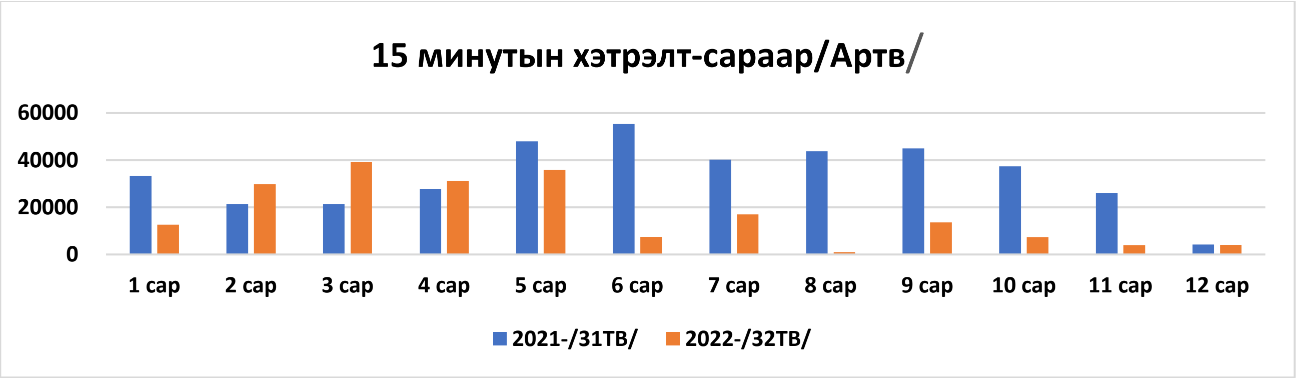

График 13:Арилжааны телевизүүдийн нэг цагт дамжуулах 15 минутын хэтрэлт/ сараар/

- ***Төрөлжсөн хөтөлбөртэй телевизүүд***

Төрөлжсөн	***2021 он***		***2022 он***	
SPS Classic	0	0:00:00	0	0:00:00
SPS Fight	0	0:00:00	0	0:00:00
SPS National	776	0:12:56	0	0:00:00
Movie Max	515	0:08:35	0	0:00:00
Скай ТВ	127	0:02:07	0	0:00:00
Хөгжим	0	0:00:00	0	0:00:00
SPS World	0	0:00:00	795	0:13:15
SPS Prime	3312	0:55:12	2678	0:44:38
Asiabox	6183	1:43:03	18727	5:12:07
Movie Box	18873	5:14:33	24439	6:47:19
Dream TV	13562	3:46:02	30581	8:29:41
Нийт цаг	43348	**12:02:28**	77220	**21:27:00**

Хүснэгт 11 -Төрөлжсөн телевизүүдийн нэг цагт дамжуулсан зар сурталчилгааны хэтрэлт, цагаар

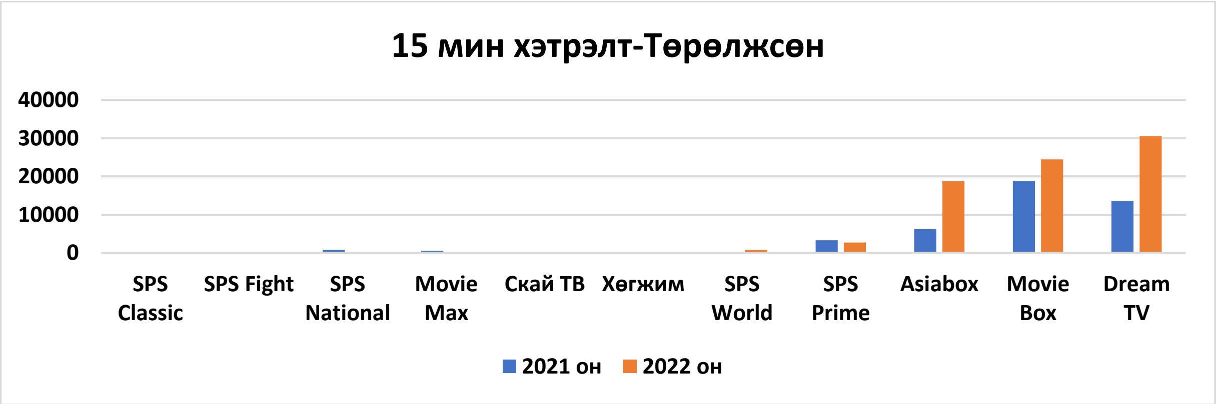

График 14:Төрөлжсөн телевизүүдийн нэг цагт дамжуулах 15 минутын хэтрэлт

2021 онд төрөлжсөн телевизүүдийн 15 минутын хэтрэлтийн хувьд 12 сарын нийт дүнгээр 12 цаг байгаа нь Asianbox, Moviebox, Dream tv телевизүүдийн хэтрэлт хамаарч байсан бол 2022 онд хэтрэлт өссөн зөрчил мөн хэвэндээ байсан байна.

Телевизийн төрөл	2021			2022		
	Нийт хэтрүүлж цацсан рекламны секунд	Эзлэх хувь	ТВ тоо	Нийт хэтрүүлж цацсан рекламны секунд	Эзлэх хувь	ТВ тоо
ӨНТВ	759,945 **/211 цаг/**	63%	18	722,423**/200 цаг/**	72%	18
АрТВ	447,226 **/114 цаг/**	37%	48	280,463**/77 цаг/**	28%	51
Нийт	1,207,171	100%	71	1,002,886	100%	74

Хүснэгт 12 -Телевизүүдийн нэг цагт дамжуулсан зар сурталчилгааны хэтрэлт, цагаар

2022 оны мониторингийн нэгдсэн дүнгээр нийт зар сурталчилгааны цацалт өмнөх оныхоос буурч, хэтрүүлсэн цацсан зар сурталчилгааны хэмжээ нийтэд нь авч үзэхэд мөн адил буурсан үзүүлэлттэй байна. 2021 онд цаг тутам хэтрүүлж цацсан нийт 1,207,171 секундын рекламны 63%-ийг ӨНТВ, 37%-ийг арилжааны телевиз эзэлж байна. 2022 оны зар сурталчилгааны хэтрэлтийн хэмжээг 2021 оны дүнтэй харьцуулбал 204,285 секундээр буурсан үзүүлэлттэй байна. ӨНТВ-ийн хувьд өмнөх онтой харьцуулахад 2% буюу 37522 секундээр буурч, арилжааны телевизийн хувьд 22% буюу 166,763 секунтээр буурчээ.

2022 онд мониторинг хийгдсэн нийт телевизүүдээр 55,179,423**/хүснэгт-2/** секундын арилжааны зар сурталчилгаа (үгэн зарыг тооцсон ба нийгмийн сурталчилгаа ороогүй) цацагджээ. Үүний 1,002,886 зар сурталчилгааг цагт 15 минут байх тогтоосон хугацаанаас хэтрүүлэн цацсан байна.

Зар сурталчилгааг тогтоосон хугацаанаас хэтрүүлэн цацсан саруудад 1, 2, 3, 12 сарууд багтсан бол 4 болон 6 саруудад зар сурталчилгааны хэтрүүлэн цацсан хэмжээ харьцангуй бага үзүүлэлттэй гарсан байна.

Өргөн нэвтрүүлгийн 18 телевиз бүгд зар сурталчилгааны хэтрэлттэй **/хүснэгт-7/** арилжааны телевизүүдээс 26 нь огт хэтрүүлээгүй, 17 суваг нь зар сурталчилгааны хэтрэлттэй гэж гарсан байна.

3.Зар сурталтчилгааны нэг блокийн үргэлжлэх хугацаа 5 минутаас илүүгүй байх шаардлагын биелэлт

- Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүд

Блок-ӨНТВ	2022 он	
Монгол HD	687	0:11:27
Стар ТВ	2900	0:48:20
ТВ8	3442	0:57:22
Тэнгэр ТВ	4006	1:06:46
Сүлд	6145	1:42:25
ТМ	7493	2:04:53
Ийгл ньюс	26669	7:24:29
С1	26859	7:27:39
SBN	28989	8:03:09
Central ТВ	30200	8:23:20
ЕТВ	42877	11:54:37
Боловсрол суваг	54559	15:09:19
25-р суваг	69209	19:13:29
ТВ5	84648	23:30:48
ТВ9	134454	37:20:54

UBS	152396	42:19:56
NTV	168493	46:48:13
Малчин ТВ	728994	202:29:54

Хүснэгт 12:ӨНТВ-үүдийн блокны хэтрэлтийн хэмжээ/2022 он/

График 15:ӨНТВ-блок хэтрэлт /2022 он/

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн блокны хэтрэлтийг 2022 оны байдлаар авч үзэхэд хамгийн өндөр хэтрэлтэй байгаа нь ТВ9, UBS, NTV, Малчин телевизүүд байгаагаас Малчин телевизийн блок 202 цаг буюу сард дунджаар 17 цагийн блокны зөрчлийг гаргасан байгаа нь үгэн зар, цаг агаар, зар сурталчилгааны рекламыг блокоос хэтрүүлж гаргадаг байна.

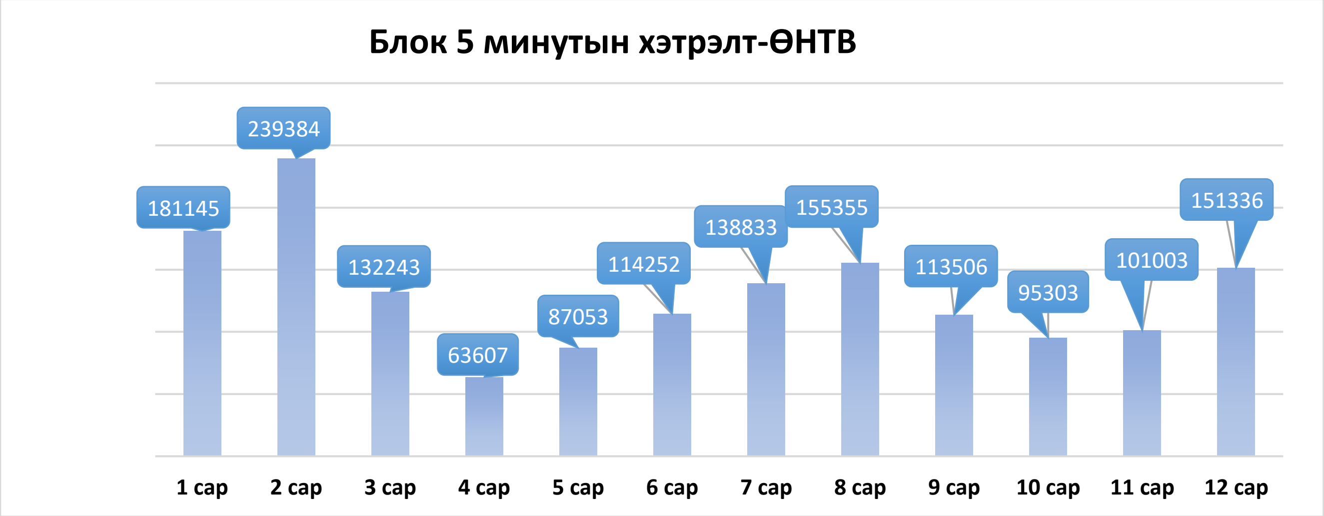

График 16:ӨНТВ-блок хэтрэлт /2022 он сараар/

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн хувьд зар сурталчилгааг тогтоосон хугацаанаас хэтрүүлэн цацсан сарууд дундаас хамгийн өндөр хэтрэлттэй сар нь 1,2,12 сарууд багтсан бол 4 болон 5 сарууддад зар сурталчилгааны хэтрүүлэн цацсан хэмжээ бусад саруудаас харьцангуй бага үзүүлэлттэй гарсан байна.

- Арилжааны телевизүүд

Артв-Блок	2022 он	
Trade	15	0:00:15
Соён гэгээрүүлэгч	181	0:03:01
Volume Plus	297	0:04:57
ОНТВ	459	0:07:39
National times news	515	0:08:35
Лайк ТВ	601	0:10:01
ТВ2	941	0:15:41
Royal	1182	0:19:42
Их Засаг	1709	0:28:29
MNC	1852	0:30:52
ТВ6	2217	0:36:57
SPS World	3107	0:51:47
М кино	7236	2:00:36
Авто ТВ	8389	2:19:49
Cinema	8662	2:24:22
Лайв ТВ	8714	2:25:14
Гандан ТВ	10120	2:48:40
Суваг 7	12004	3:20:04
SPS Prime	14654	4:04:14
Суваг 1	24465	6:47:45
Asianbox	30316	8:25:16
Channel 11	30964	8:36:04
Глобаль ТВ	34531	9:35:31
News Channel	37389	10:23:09
Dream TV	51946	14:25:46
Талын Монгол	72767	20:12:47
Эко	86825	24:07:05
Moviebox	96788	26:53:08
Мянгат Малчин ТВ	153217	42:33:37
Малчин Бирж ТВ/Их засаг/	160179	44:29:39
ОТВ	208599	57:56:39
Өлзий ТВ	279749	77:42:29
Масс ТВ	945168	262:32:48

Хүснэгт 13:Арилжааны телевизүүдийн блокны хэтрэлтийн хэмжээ/2022 он/

Арилжааны телевизүүдийн блокны хэтрэлтийг харахад 2022 онд хамгийн өндөр хэтрэлтэй байсан нь Мянгат малчин ТВ, Их засаг, ОТВ, Өлзий, Масс телевизүүд байгаас Масс телевиз сард 21 цагаар блокны хэтрэлтийг гаргадаг байна. Масс телевизийн блок хэтрэлтийг авч үзвэл үгэн зарыг 15 минутаар нэвтрүүлж блокт боож гаргадаггүйн харагдаж байна.

График 17:Арилжааны телевизүүдийн блок хэтрэлт /2022 он/

График 17:Арилжааны телевизүүдийн блок хэтрэлт /2022 он сараар/

Зар сурталчилгааг тогтоосон хугацаанаас хэтрүүлэн цацсан саруудад 1, 2, 3, 12 сарууд багтсан бол 4 болон 6 саруудад зар сурталчилгааны хэтрүүлэн цацсан хэмжээ харьцангуй бага үзүүлэлттэй гарсан байна.

Арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлгийн 15% -ийг хангасан байдал

Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүд	*Арилжаа сурталчилгааны 15%*	
	2021 он	**2022 он**
Монгол HD	0.27%	0.18%
Боловсрол суваг	0.28%	0.28%
Ийгл ньюс	0.29%	0.23%
NTV	0.58%	0.51%
Central TB	2.39%	0%
TB9	5.13%	8.12%
UBS	7.01%	17.65%
VTV	7.64%	0.06%
Сулд	11.76%	16.73%
25-р суваг	13.79%	12.97%
TM	13.88%	16.56%
Стар ТВ	14.12%	18.72%
ETB	15.76%	13.18%
SBN	15.99%	20.09%
Малчин ТВ	16.33%	10.03%
TB8	16.94%	12.45%
C1	16.99%	11.64%
TB5	24.74%	26.59%

Хүснэгт 14:Өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн арилжаа сурталчилгааны 15% хангасан байдал /2022 он/

Телевизээр хоногт нэвтрүүлэх, арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлэг нь тухайн өдрийн нийт хөтөлбөрийн цагийн 15% илүүгүй байх ба өргөн нэвтрүүлгийн телевизүүдийн хувьд 2021 онд **ETV, SBN, TB8, Малчин ТВ, C1, TB5** телевизүүд заасан хувь хэмжээнээс хэтрүүлсэн бол 2022 оны байдлаар харахад **SBN, TB5** телевизүүд зөрчлөө арилгаагүй хувь хэмжээ өссөн үзүүлэлттэй байгаа нь харагдаж байна. Мөн UBS, Сүлд, ТМ, Стар телевизүүд 2021 онд 7%-14% арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлэг нэвтрүүлсэн байсан бол 2022 онд 18% хүртэл болж өссөн үзүүлэлтэй харагдаж байна.

Арилжааны ТВ	*Арилжаа сурталчилгааны 15%*				
ТВ нэр	2021 он	2022 он	ТВ нэр	2021 он	2022 он
Нийслэл	0.00%	12.56%	Малчин Бирж ТВ	6.45%	3.33%
Лайв ТВ	0.11%	13.45%	Талын Монгол	7.06%	14.01%
Mon Plus	0.24%	0.76%	Гандан ТВ	8.93%	3.89%
National times news	0.28%	0.10%	Лайк ТВ	9.52%	13.82%
Бидний цөөхөн Монголчууд	0.47%	0.50%	Royal	10.02%	2.84%
Парламент	0.51%	0.40%	MNC	11.78%	19.05%
Bloomberg MN	0.71%	0.15%	Эко	16.37%	14.69%
TB6	0.98%	4.35%	Мянгат Малчин ТВ	16.96%	12.98%
Соён гэгээрүүлэгч	1.08%	0.86%	Өлзий ТВ	19.34%	18.11%
News Channel	1.73%	0%	Суваг 1	19.99%	24.14%

Channel 11	2.01%	1.27%	Масс ТВ	33.10%	20.72%
Авто ТВ	2.75%	5.82%	Шууд ТВ	94.95%	99.62%
Movie Max	3.30%	0.25%	Хөгжил ТВ	98.84%	68.12%
Суваг 7	5.86%	7.30%	Home Shopping	99.09%	99.80%

Хүснэгт 15:Арилжааны телевизүүдийн арилжаа сурталчилгааны 15% хангасан байдал /2022 он/

Телевизээр хоногт нэвтрүүлэх, арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлэг нь тухайн өдрийн нийт хөтөлбөрийн цагийн 15% илүүгүй байх ба арилжааны телевизүүдийн хувьд 2021 онд **Эко, Мянгат малчин, Өлзий, Суваг 1, Масс** телевизүүд заасан хувь хэмжээнээс хэтрүүлсэн ба 2022 оны байдлаар харахад **Өлзий, Суваг 1, Масс** телевизүүд зөрчлөө арилгаагүй хувь хэмжэээ өссөн үзүүлэлттэй байгаа нь харагдаж байна. Мөн MNC телевиз 2021 онд 11% арилжаа сурталчилгааны нэвтрүүлэг нэвтрүүлсэн байсан бол 2022 онд 19% болж өссөн үзүүлэлтэй харагдаж байна.